

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om identitetsmärkning och registrering av explosiva varor för civilt bruk;

beslutade den 3 april 2012.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap föreskriver¹ följande med stöd av 25 § förordningen (2010:1075)² om brandfarliga och explosiva varor.

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § I denna författning finns bestämmelser om hur explosiva varor för civilt bruk ska märkas och registreras för att kunna identifieras och spåras.

2 § Denna författning gäller sådana explosiva varor som ska vara CE-märkta enligt Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1997:4) om kontroll och om utsläppande på marknaden av explosiva varor för civilt bruk³.

Författningen gäller inte följande explosiva varor även om de ska CE-märkas enligt SÄIFS 1997:4.

1. Explosiva varor som transporteras och levereras, oförpackade eller i tankfordon, för att direkt lastas av i sprängborrhål.

¹ Jfr Kommissionens direktiv 2008/43/EG, av den 4 april 2008, om inrättandet av ett system för identifiering och spårning av explosiva varor för civilt bruk i enlighet med rådets direktiv 93/15/EEG (EGT nr L094, 05.04.2008 s 8-12). Direktivet ändrat genom Kommissionens direktiv 2012/4/EU, av den 22 februari 2012, om ändring av direktiv 2008/43/EG om inrättandet av ett system för identifiering och spårning av explosiva varor för civilt bruk i enlighet med rådets direktiv 93/15/EEG (EUT L 50, 23.2.2012, s. 18–20).

² Förordningen senast ändrad genom (2011:1160).

³ Rådets direktiv 93/15/EEG, av den 5 april 1993 om harmonisering av bestämmelserna om utsläppande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk (EGT nr L 121, 15.5.1993 s. 20, Celex 31993L0015). Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 219/2009 (EUT L 87, 31.3.2009, s. 109).

2. Explosiva varor som tillverkas på sprängplatsen och som laddas omedelbart efter det att de har tillverkats.
3. Stubiner som är trådlika icke-detonerande antändningsanordningar.
4. Svartkrutstubin som består av en kärna av finkornigt svartkrut omgivet av en böjlig väv med ett eller flera skyddande ytterskikt och som vid antändning brinner med en förutbestämd hastighet utan någon yttre explosivverkan.
5. Tändhattar som består av en kapsel av metall eller plast innehållande en liten mängd tändämnesblandning som lätt antänds vid slag och som fungerar som tändelement i patroner för handeldvapen eller i slagtändare för drivladdningar.

3 § Denna författning gäller den som hanterar eller importerar sådana explosiva varor som omfattas av författningen utom i de fall befattningen med de explosiva varorna sker hos en myndighet som en del i myndighetsutövningen, för att upprätthålla ordning och säkerhet eller för att försvara riket.

Författningen gäller inte sådan transport av explosiva varor som omfattas av lagen (2006:263) om transport av farligt gods.

Definitioner

4 § De begrepp som finns definierade i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor används med samma innebörd i denna författning.

Med export avses i denna författning utförsel till annat land än land som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller land som enligt avtal med Europeiska unionen utgör en del av Europeiska unionens inre marknad för varor.

2 kap. Identitetsmärkning

1 § Identitetsmärkningen får inte avlägsnas av den som hanterar identitetsmärkt vara.

Skyldighet att märka

2 § Den som tillverkar eller importerar explosiva varor ska identitetsmärka varje individuell vara enligt bestämmelserna i denna författning. Detsamma gäller varornas innersta förpackning.

En explosiv vara ska vara märkt innan den lämnar tillverkningsstället eller innan den förs in i Sverige.

3 § I de fall en explosiv vara genomgår ytterligare steg i tillverkningsprocessen behöver tillverkaren inte märka om varan med en ny

identitetsmärkning förutsatt att den ursprungliga märkningen uppfyller bestämmelserna i denna författning.

4 § Distributörer som packar om explosiva varor är skyldiga att se till att varje explosiv vara har en identitetsmärkning. Detsamma gäller varornas innersta förpackning.

5 § I de fall en explosiv vara har tillverkats för export behöver den inte märkas enligt 2 kap. 2 § om varan har märkts på ett sätt som gör det möjligt att spåra varan enligt de bestämmelser som gäller i det importerande landet.

Märkningens innehåll

6 § Identitetsmärkningen ska bestå av en läsbar del och en maskinläsbar del.

1. Den läsbara delen ska innehålla
 - a) tillverkarens namn, och
 - b) en alfanumerisk kod som i följande ordning består av
 - i. två bokstäver som anger det land inom Europeiska unionens inre marknad för varor där varan tillverkats eller dit den importerats (för Sverige är bokstäverna "SE"),
 - ii. en tresiffrig kod som anger tillverkningsplatsen, och
 - iii. det identitetsnummer som tillverkaren ger produkten samt i förekommande fall tillverkarens logistikinformation.
2. Den maskinläsbara delen såsom streckkod eller matriskod ska motsvara den alfanumeriska koden enligt 2 kap. 6 § 1 b.

7 § Varje individuell vara ska tilldelas ett eget identitetsnummer. Därutöver ska även varornas innersta förpackning tilldelas ett eget identitetsnummer.

8 § Den som märker explosiva varor enligt denna författning ska ha en tresiffrig kod för varje tillverkningsplats. Koden ska ingå i identitetsmärkningen enligt 2 kap. 6 § 1 b ii. Tillverkaren får koden efter ansökan hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Om tillverkaren inte är etablerad inom EES eller land som enligt avtal med Europeiska unionen utgör en del av Europeiska unionens inre marknad för varor, ska importören ansöka om koden hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Undantag från krav i märkningens innehåll

9 § För artiklar som är för små för att rymma hela innehållet enligt 2 kap. 6 §, är den information som avses under 2 kap. 6 § 1 b i, 2 kap. 6 § 1 b ii och 2 kap. 6 § 2 tillräcklig.

10 § För artiklar som är för små för att rymma den information som avses i 2 kap. 6 § 1 b i, 2 kap. 6 § 1 b ii och 2 kap. 6 § 2 eller om det på

grund av artikelns form eller konstruktion är omöjligt att inrymma en identitetsmärkning, ska varje innersta förpackning identitetsmärkas.

Varje innersta förpackning ska då förseglas med en plombering.

Märkningens utformning

11 § Identitetsmärkningen ska vara utformad enligt exemplet i bilaga 1 till denna författning.

12 § Explosiva varor och deras innersta förpackning ska vara märkta med tryck eller klistermärke. Märkningen ska vara beständig och fullt läslig. Med tryck avses varje form av märkning med färg oavsett teknik för påförandet. Med tryck jämföras även annan metod för märkning, t.ex. genom laser eller etsning, under förutsättning att märkningens beständighet och läsbarhet är minst lika bra som en tryckt märkning.

13 § På en explosiv vara får tillverkaren eller importören fästa självhäftande kopior av originaletiketten som deras kunder kan använda. Det ska tydligt framgå att det rör sig om kopior.

Särskilda bestämmelser om märkningen

Explosiva varor i säckar eller i patronerad form

14 § För explosiva varor i säckar eller i patronerad form ska märkningen bestå av ett klistermärke eller tryck på säcken eller patronen. Varje innersta förpackning med patroner ska vara märkt på motsvarande sätt.

Som komplement till ovanstående märkning får varje säck eller patron märkas med en inert passiv elektronisk etikett. Varje innersta förpackning med patroner ska då vara märkt på samma sätt.

Tvåkomponentssprängämnen

15 § För förpackade tvåkomponentssprängämnen ska märkningen bestå av ett klistermärke eller tryck på den innersta förpackning som innehåller de två komponenterna.

Krutstubinsprängkapslar

16 § För oapterade krutstubinsprängkapslar ska märkningen bestå av ett klistermärke eller tryck på hylsan. Varje innersta förpackning med oapterade krutstubinsprängkapslar ska vara märkt på motsvarande sätt.

Som komplement till ovanstående märkning får varje oapterad krutstubinsprängkapsel märkas med en inert passiv elektronisk etikett. Varje innersta förpackning med oapterade krutstubinsprängkapslar ska då vara märkt på samma sätt.

Varje oapterad krutstubinsprängkapsel som omfattas av 2 kap. 10 § ska märkas med de uppgifter som avses i 2 kap. 6 § 1 b i och 2 kap. 6 § 1 b ii. Antalet oapterade krutstubinsprängkapslar i den innersta förpackningen ska tryckas på den innersta förpackningen.

Elektriska, icke-elektriska och elektroniska sprängkapslar

17 § För elektriska, icke-elektriska och elektroniska sprängkapslar ska märkningen bestå av antingen ett klistermärke som fästs på tråden eller hylsan, alternativt ett klistermärke eller tryck på hylsan. Varje innersta förpackning med sprängkapslar ska vara märkt på motsvarande sätt.

Som komplement till ovanstående märkning får varje sprängkapsel märkas med en inert passiv elektronisk etikett. Varje innersta förpackning med sprängkapslar ska vara märkt på samma sätt.

Tändpatroner och startladdningar

18 § För andra tändpatroner än tändhattar som avses i 1 kap. 2 § punkten 5 och för startladdningar ska märkningen bestå av ett klistermärke eller tryck på tändpatronen eller startladdningen. Varje innersta förpackning med tändpatroner eller startladdningar ska vara märkt på motsvarande sätt.

Som komplement till ovanstående märkning får varje sådan tändpatron eller startladdning märkas med en inert passiv elektronisk etikett. Varje innersta förpackning med sådana tändpatroner eller startladdningar ska då vara märkt på samma sätt.

Varje startladdning som omfattas av 2 kap. 10 § ska märkas med de uppgifter som avses i 2 kap. 6 § 1 b i och 2 kap. 6 § 1 b ii. Antalet startladdningar i den innersta förpackningen ska tryckas på den innersta förpackningen.

Detonerande stubiner

19 § För detonerande stubiner ska märkningen bestå av ett klistermärke eller tryck på rullen. Samma märkning ska även finnas på var femte meter stubin antingen på det yttre höljet eller på det inre plasthöljet direkt under stubinens yttre hölje. Varje innersta förpackning med detonerande stubin ska vara märkt på motsvarande sätt.

Som komplement till ovanstående märkning får varje detonerande stubin märkas med en inert passiv elektronisk etikett som är införd i den detonerande stubinen. Varje innersta förpackning med detonerande stubiner ska då vara märkt på samma sätt.

Varje detonerande stubin som omfattas av 2 kap. 10 § ska identitetsmärkas på rullen och i förekommande fall på den innersta förpackningen.

Burkar eller fat innehållande explosiva varor

20 § För burkar eller fat innehållande explosiva varor ska märkningen bestå av ett klistermärke eller tryck på burken eller fatet.

Som komplement till ovanstående märkning får varje burk eller fat märkas med en inert passiv elektronisk etikett.

3 kap. Registerhållning

Skyldighet att föra register

1 § Den som hanterar eller importerar explosiva varor ska föra register över varje identitetsmärkt vara som hanteras eller importeras. Detta gäller även för explosiva varor som tillverkas för export och som märkts enligt undantaget i 2 kap. 5 §.

Register ska föras till dess att varje identitetsmärkt vara eller förpackning har överförts till någon annan eller har förbrukats.

2 § Den som använder svartkrut eller röksvagt krut i syfte att för eget bruk ladda ammunition eller skjutvapen behöver inte föra register enligt 3 kap. 1 §.

Registrets innehåll

3 § Följande uppgifter om den identitetsmärkta varan eller förpackningen ska minst finnas i registret.

1. Identitetsnumret för varje explosiv vara.
2. Uppgift om typ av explosiv vara.
3. Om överlämning av varan skett; namn och adress både till transportören och till den som varan har överlämnats till.
4. Datum för överlämningen eller när varan har förbrukats.

Underhåll av registret

4 § Systemet för uppgiftsinsamling ska regelbundet provas av den som för registret för att säkerställa att det är effektivt och för att kontrollera kvaliteten på de uppgifter som har samlats in.

Den regelbundna provningen bör ske minst en gång per år.

5 § Uppgifterna i registret ska arkiveras av den som för registret i minst tio år efter det att varan har levererats eller förbrukats.

Om en fysisk person som för registret avlider ska uppgifterna delges Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Motsvarande gäller om den juridiska personen som för registret upphör eller försätts i konkurs.

Uppgifterna i registret behöver dock inte delges Myndigheten för samhällsskydd och beredskap om den juridiska personen upphör genom fusion eller delning och registret tas över av en juridisk person som har sitt säte i Sverige eller ett annat land som ingår i EES eller land som enligt avtal med den Europeiska unionen utgör en del av den Europeiska unionens inre marknad för varor.

6 § De uppgifter som samlas in ska skyddas mot oavsiktlig eller avsiktlig skada eller förstörelse.

Utlämnande av uppgifter och kontaktperson

7 § Den som för register ska på begäran av en tillsynsmyndighet lämna ut alla registrerade uppgifter om en explosiv vara. Denna skyldighet gäller även gentemot polismyndigheten.

8 § Den som för register ska förse den lokala tillsynsmyndigheten med kontaktuppgifter till en eller flera personer som utanför ordinarie arbetstid kan förse myndigheterna med information enligt detta kapitel. Den som tillverkar eller importerar explosiva varor ska även lämna dessa uppgifter till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

4 kap. Undantag i enskilda fall

1 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får i enskilda fall och om det föreligger särskilda skäl meddela undantag från denna författning.

-
1. Denna författning träder i kraft omedelbart. Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2010:3) om identitetsmärkning och registrering av explosiva varor för civilt bruk upphör samtidigt att gälla.
 2. Bestämmelserna i denna författning ska tillämpas från och med den 5 april 2013. Dock ska bestämmelserna i 2 kap. 4 § och 3 kap. tillämpas först från och med den 5 april 2015.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

HELENA LINDBERG

Shulin Nie
(Avdelningen för risk- och sårbarhetsreducerande arbete)

Exempel på märkningens utformning

